

**RIKSLØNNSNEMNDAS
KJENNELSE**

AV 8. SEPTEMBER 2000

I SAK 5/2000

**TVISTEN MELLOM
FELLESORGANISASJONEN FOR BARNEVERNSPEDAGOGER,
SOSIONOMER OG VERNEPLEIERE OG OSLO KOMMUNE
I FORBINDELSE MED TARIFFREVISJONEN 2000**

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

I	GENERELT.....	2
II	KJENNELSE.....	2
1.	Saksgangen frem til behandling i Rikslønnsnemnda.....	2
2.	Partenes påstander	4
2.1	Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere	4
2.2	Oslo kommune.....	4
3.	Partenes anførsler	5
3.1	Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere	5
3.1.1	Innledning	5
3.1.2	Bakgrunn for kravene	6
3.1.3	Hovedkrav	8
3.1.4	Virkningstidspunkt og etterbetaling.....	16
3.1.5	Henvisning til Riksmeklingsmannens møtebok.....	16
3.2	Oslo kommune.....	16
3.2.1	Innledning	16
3.2.2	Hovedpunkter i det anbefalte forhandlingsresultat	18
3.2.3	Økonomiske betraktninger vedr. tariffrevisjonen 2000.....	21
3.2.4	Vurdering av meklingsforslaget ved tariffrevisjonen 2000.....	21
3.2.5	Analyse av aktuelle stillinger for FO-medlemmene.....	22
3.2.6	Konklusjon	25
4.	Rikslønnsnemndas merknader.....	26
4.1	Økonomisk ramme for oppjøret – tilbud og krav.....	26
4.2	Nærmere om den aktuelle tvist.....	27
4.2.1	Kravene fra Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere	27
4.2.2	Virkningstidspunkt og etterbetaling.....	29
III	SLUTNING.....	31

I GENERELT

Twisten mellom Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO) og Oslo kommune i forbindelse med tariffrevisjonen per 1. mai 2000.

Nemnda har hatt følgende sammensetning:

Sorenskriver Stein Husby, formann
Professor Steinar Strøm
Avdelingsdirektør Anne-Britt Evensen Norum
Nestleder Jan Balstad, LO
Direktør Kirsti Stokland, NHO
Fylkesleder Sissel Ann Stokkedalen, FO
Forhandlingssjef Steinar Biløygard, Oslo kommune

Med hjemmel i lov av 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister § 2 annet ledd er Sissel Ann Stokkedalen, FO og Steinar Biløygard, Oslo kommune utpekt av partene i tvisten.

Etter samme lovs § 2 tredje ledd stemmer fra arbeidstakersiden Sissel Ann Stokkedalen, og fra arbeidsgiversiden Steinar Biløygard.

Førstekonsulent Monica Edbo og rådgiver Kari T. Nordli har fungert som sekretærer for nemnda.

Partene har gjort rede for sine standpunkter ved skriftlige innlegg og muntlig prosedyre for nemnda under hovedforhandling 30. august 2000, og i nemndsmøte 30. august og 8. september 2000.

Etter at saken har vært drøftet i nevnte møter, avsa Rikslønnsnemnda 8. september 2000 denne

II KJENNELSE

1. SAKSGANGEN FREM TIL BEHANDLING I RIKSLØNNSNEMNDA

Twisten er oppstått i forbindelse med tariffrevisjonen per 1. mai 2000. Forhandlingene om ny tariffavtale ble innledet 10. april, men ble brutt uten resultat.

Riksmeklingsmannen nedla 14. mai 2000 forbud mot arbeidsstans og innkalte partene til mekling. Meklingen ble innledet 16. mai 2000, og det ble avholdt flere meklingsmøter. Partene kom imidlertid ikke til enighet og meklingen ble begjært hevet fredag 23. mai med fristutløp 28. mai 2000 kl 24.00.

FO iverksatte deretter den varslede streiken fra 29. mai 2000. FO tok i sitt første uttak ut 149 medlemmer fordelt på to bydeler, Barne- og familieetaten, Rusmiddelstaten og øvrige virksomheter. Konflikten ble deretter trappet opp i flere omganger slik at den

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

per 27. juni 2000 omfattet 529 medlemmer av FO fordelt på en rekke bydeler og etater i Oslo. 30. juni 2000 ble partene innkalt til kommunalminister Sylvia Brustad, hvor hun meddelte at Regjeringen, på grunn av de alvorlige konsekvenser streiken hadde fått, hadde besluttet å vedta provisorisk anordning om bruk av tvungen lønnsnemnd for å løse tvisten. FO meddelte da at medlemmene etter dette var villige til å gjenoppta arbeidet. Ved provisorisk anordning av 7. juli 2000 ble det bestemt at arbeidstvisten skulle avgjøres av Rikslønnsnemnda. Anordningen har denne ordlyd:

Med hjemmel i Grunnloven § 17 blir det fastsatt:

§ 1

Twisten mellom Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere og Oslo kommune i forbindelse med tariffrevisjonen per 1. mai 2000 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov av 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvisten.

§ 3

Anordningen her trer i kraft straks.

2. PARTENES PÅSTANDER

2.1 Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere FO har nedlagt følgende påstand:

1. Det gis 1 lønnstrinn på grunnplasseringsstigen i tillegg til forslaget i Riksmeklingsmannens skisse.

Dette medfører : følgende stillingskoder innplasseres ett alternativ høyere i ny lønnsramme 609 ut over Riksmeklingsmannens skisse:

- 6077 Vernepleier, 33 årsverk - innplasseres i 60902
- 6087 Miljøterapeut, 633 årsverk - innplasseres i 60902
- 6104 Sosialfullmektig, 74 årsverk - innplasseres i 60902
- 6290 Barnevernfullmektig, 39 årsverk - innplasseres i 60902
- 6123 Avdelingsleder assistent, 6 årsverk - innplasseres i 60902
- 6304 Feltarbeider, 13 årsverk - innplasseres i 6090

2. Assisterende styrere gis 4 lønnstrinn i tillegg til forslaget i Riksmeklingsmannens skisse.

Dette medfører : stillingskode 6125 Assisterende styrer innplasseres i lønnsramme 65805

3. Avdelingsledere gis 2 lønnstrinn i tillegg til Riksmeklingsmannens skisse.

Dette medfører : stillingskode 6126 Avdelingsleder innplasseres i lønnsramme 66003.

4. Avdelingssosionomer, Sosionom I og Kliniske sosionomer gis to lønnstrinn i tillegg til Riksmeklingsmannens skisse .

Dette medfører : stillingskode 6291 Avdelingssosionom innplasseres i lønnsramme 65903,
stillingskode 6108 Sosionom I innplasseres i lønnsramme 65804 og stillingskode 6019 innplasseres i lønnsramme 65904.

2.2 Oslo kommune

Oslo kommune har nedlagt følgende påstand:

Riksmeklingsmannens forslag slik det fremgår av vedlegg til Riksmeklingsmannens møtebok av 28.mai 2000 gjøres gjeldende som tariffavtale mellom Oslo kommune og Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO) for perioden 01.07.2000 - 30.04.2002.

3. PARTENES ANFØRSLER

3.1 Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere

3.1.1 Innledning

3.1.1.1 Parter, tvist og sakens bakgrunn.

Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO) på den ene side, og Oslo Kommune på den annen side, inngikk tariffavtale 01.05.98 med varighet av to år. FO for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere er tilsluttet Kommuneansattes Hovedsammenslutning - OSLO (KAH), og utøver vår forhandlingsrett gjennom denne sammenslutningen. I en situasjon med brudd i forhandlingene etter mekling, er det den enkelte organisasjon som opptrer som selvstendig part. Det er derfor FO som møter i nemnda.

Tariffavtalen ble sagt opp i brev av 24.01.00. FO fremmet gjennom KAH sitt krav ved tariffrevisjonen pr. 01.05.00. Kravet ble overlevert ved forhandlingsmøter den 10.04.00, 28.04.00 og 29.04.00. Den 10.04.00. presenterte KAH sine hovedområder for krav i form av generell tekst som oppsummeres i 11 punkter, samt LOs representantskaps vedtak som vedlegg. Den 28.04.00 utdypet og konkretiserte KAH sine krav når det gjelder tekst til Overenskomster i Oslo kommune. Den 29.04.00 utdypet og konkretiserte KAH sine krav til hvilke stillingskoder og lønnsrammer som måtte gis mer enn det generelle tillegget ved justeringsforhandlingene, og hvor mange lønnstrinn disse skulle ha. FOs grupper fremkommer spesielt i krav nr. 5. Høyskole- og langtidsutdannede: vedlegg 2, som bl.a. omfatter: krav om endring av LR 609 og 612, samt stk 6018 Vernepleierkonsulent, 6291 Avdelingssosionom, 6108 Sosionom I, 6126 Avdelingsleder, 6125 Ass. Styrer, 6294 Styrer, 6019 Klinisk sosionom og 6149 Sosialkonsulent, samt krav 7 om kompensasjon for tilleggs-/ etter-/ videre-/ spesialist - utdanning. Forhandlingene fortsatte med møter mellom partene som konsentrerte seg om tekst og innhold i Overenskomster fram til 12.05.00.

Oslo kommune leverte sitt endelige krav/ tilbud 12.05.2000 kl. 17.00.

KAH leverte sitt endelige krav den 12.05.2000 kl. 17.15.

I dette dokumentet er samtlige av tidligere nevnte stillingskoder og lønnsrammer hvor FO har medlemmer inntatt. I tillegg var da også stk 6205 og 6363, begge med tittel teamleder, tatt inn. Dette fremkommer i krav 4.

Den 12.05.2000 ble det konstatert at partene ikke kom til enighet.

Meklingsmøter ble avholdt den 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, og 28 mai 2000.

KAH meldte i møtet hvor meklingsmannens endelige skisse ble fremlagt at FO forkastet forslaget.

Tilbudet fra Oslo kommune var ikke godt når det gjelder begynnerlønna for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere. FO vurderte tilbudet dårligere enn det andre sammenliknbare grupper med høyskoleutdanning fikk, og dårligere enn det våre yrkesgrupper ble tilbudt i resten av landets kommuner (KS -området).

Dessuten ble flere av FOs grupper kun tilbudt det generelle tillegget. Disse gruppene har over år hatt en dårligere lønnsutvikling enn sammenliknbare grupper. Dette blir særskilt begrunnet under prosesskrivet punkt 3. hovedkrav.

Etter en grundig vurdering i forhandlingsdelegasjon og forbundets ledelse fant FO ikke å kunne akseptere den skissen som ble fremlagt av meklingsmannen. Den 29.05.00 kl. 07.00 ble derfor streik iverksatt, ved at 149 medlemmer nedla arbeidet. Med virkning fra 05.06.00 ble streiken trappet opp ved at ytterligere 166 medlemmer nedla sitt arbeid. Med virkning fra 13.06.00 ble streiken ytterligere trappet opp. 11 nye medlemmer nedla sitt arbeid. Med virkning fra 14.06.00 ble streiken trappet opp, ved at 96 nye medlemmer nedla sitt arbeid. Med virkning fra 27.06.00 ble streiken trappet opp, ved at 107 nye medlemmer nedla sitt arbeid. Totalt var 529 medlemmer av FO omfattet av streiken i Oslo. Antallet på streikende oppgitt her er ikke korrigeret for sykemeldinger og innvilgede dispensasjoner.

Samtlige varsler om opptrappinger ble gitt i henhold til frister satt i Lov om arbeidstvister, samt etter de prosedyrer Landsorganisasjonen har vedtatt.

Etter ønske fra FO innkalte meklingsmannen til møte 26.06.00. Meklingsmannen konstaterte at det ikke var mulig å fremsette forslag som kunne forventes å bli anbefalt av begge parter.

30.06.00 ble partene innkalt til møte hos kommunalminister Sylvia Brustad. Hun meddelte partene at regjeringen hadde besluttet å anvende tvungen lønnsnemnd for å stanse konflikten. FO formidlet at medlemmene etter dette gjenopptar arbeidet.

3.1.2 Bakgrunn for kravene

3.1.2.1 Organisatoriske vedtak

Førende for de krav Fellesorganisasjonen fremmet i dette tariffoppgjøret, var vedtak fattet av landsstyret, samt de vedtak representantskapet i LO fattet .

3.1.2.2 Lønnsrammesystemet

Protokoll om lønnsrammesystemet i Oslo sier at det forutsettes å gi muligheter for å avansere lønnsmessig på faglig grunnlag uten å skifte stilling.

Kriterier for bruk av lønnsrammesystemet knyttes til

- vesentlig endring i arbeids- og ansvarsområdet
- ledelsesansvar

Vurderingen i forhold til dette kriteriet vil bl.a. avhenge av ; samlet ansvar og

omfang, virksomhetens størrelse, organisasjonsmessig plassering, kompleksitet, antall underordnede, oppfølgings- og kontrollansvar

- kompetanseutvikling

Vil bl.a. kunne relateres til : videre-/etterutdanning og faglig ajourføring

- produktivitetsøkning
- beholde / rekruttere

Det er bl.a. av betydning at lønn kan brukes som virkemiddel såvel for å beholde kvalifisert og motivert arbeidskraft og for å rekruttere nye medarbeidere til kommunen.

3.1.2.3 Generell lønnsutvikling

FO medlemsgrupper har over tid hatt en dårligere lønnsutvikling enn de fleste andre utdanningsgrupper i offentlig sektor.

Kvinnerike utdanningsgrupper har hatt dårligere lønnsutvikling enn mannsdominerte. Også blant de kvinnerike utdanningsgruppene har det vært ulik lønnsutvikling.

Barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere er blant de kvinnerike utdanningsgruppene med dårligst lønnsutvikling.

3.1.2.4 Planer for å rekruttere og beholde helse- og omsorgspersonale i Oslo kommune.

Det har lenge vært arbeidet med en plan for å rekruttere og beholde helse- og omsorgspersonale i Oslo kommune. Planen ble behandlet i bystyret 17.03.99, sak 157. Bystyret vedtok å sende planen tilbake til byrådet fordi de ansattes organisasjoners syn på foreslåtte planer ikke forelå.

Dette er nå gjort og byrådet har innstilt overfor bystyret på at planene tas til orientering. Planene er p.t. til behandling i komiteene.

I planene står det blant annet

" Status i ulike yrker er svært ofte knyttet opp mot lønn. Lønn er en viktig faktor for de ansattes opplevelse av å bli verdsatt, men ikke eneste faktor. Lønn betraktes ofte som en av flere faktorer som ikke kan skape motivasjon eller trivsel ved å være tilstede, men som kan skape mistriivsel dersom de ikke er tilstede. De ansatte vil også ofte vurdere sitt lønnsnivå med utgangspunkt i opplevelsen av likeverd og sammenlikne seg med andre i tilsvarende stillinger andre steder, eller vurdere egen innsats i forhold til andre yrkesgruppers innsats samme sted. Det er derfor viktig at kommunens lønnspolitikk oppleves som rettferdig blant de ansatte." (Kap 4. Overordnede perspektiv for fremtidig satsing. Siste avsnitt s.16)

I kapittel 3. Punkt 3.2.1. Sykehjem og boformer for heldøgns pleie og omsorg, inkl. dagsenter skrives det om vernepleiere ; *" Vernepleiere utgjør kjernen blant personell i boliger for psykisk utviklingshemmede med tilknyttede tjenester, og rekrutteringssituasjonen for denne gruppen er også svært problematisk."*

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

Sosionomene er nevnt i et eget punkt under situasjonsbeskrivelse.

"Det er vanskelig å beholde og rekruttere sosionomer i spesialhelsetjenesten "

Punktet viser så til arbeid gjort i samarbeidd med FO høsten 1997, hvor det ble foretatt en gjennomgang av sosionomtjenesten ved sykehusene. Konklusjonen av gjennomgangen er at organisering av stillingsstruktur, lønn og lederskap må likestilles med sammenliknbare yrkesgrupper som er ansvarlig for eget fag sett i forhold til ledelse, fagutvikling og veiledning." (Kap2 Situasjonsbeskrivelse. 2.1.10 Sosionomer, s.17.)

I kapitlet om bibehold, rekruttering og kompetanseheving er et forslag til tiltak ;

" Videreutvikle eksisterende og etablere nye kompetanseutviklingsprogram / kliniske stiger i virksomhetene."

" Stimulere gjennom økonomisk støtte til hovedfagsstudier for ergoterapeuter, fysioterapeuter, radiografer, sykepleiere, vernepleiere. (grunnfag / mellomfag/ ca.san.grad)".

3.1.2.5 Resultatet for FO i KS-området

FOs medlemmer var også i streik i KS-området. Streikegrunnlaget der var også ulikelønn mellom sammenliknbare grupper.

Der fikk FO gjennomslag for lønnsøkning for avdelingsledere som et resultat av streiken. Høyskoleutdannede har samme grunnlønn i KS-området. Tilbudet ved forhandlingene fra KS var tilfredsstillende slik at det ikke inngikk i streikegrunnlaget.

3.1.3 Hovedkrav

3.1.3.1 Begynnerlønna

KAH / FOs krav ved starten av forhandlingene var et tillegg på fem lønnstrinns opprykk av Lønnsramme 609. Dette er den lønnsrammen som er laveste avlønning av yrkesgrupper med 3 - årig høyskoleutdanning i Oslo kommune (høyskolestigen/ begynnerlønnsstigen).

FO medlemmer starter oftest i LR 60901. Dette er en ansiennitetsstige, med fjorten års opptjeningstid på topp, som så slik ut før oppgjøret:

LR 60901

Ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
LTR	22	22	22	22	23	23	23	24	25	25	26	27	28	28	29

Oslo kommunes siste tilbud i forhandlingsprosessen for FOs medlemmer er å forlenge opptjeningstiden på topp til 16 år med opptjening som fører til en endring slik:

LR 60901

Ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
LTR	23	23	23	24	24	24	25	25	27	27	28	28	29	29	30	31	32
Tillegg	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	3

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

FO krever at våre grupper i begynnerlønsstigen skal innplasseres ett lønnsrammealternativ / ett lønnstrinn høyere en arbeidsgiver tilbyr, slik at grunninnplassering gjøres i Lønnsramme 60902:

LR 60902

Ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
LTR	24	24	24	25	25	25	26	26	28	28	29	29	30	30	31	32	33

Nærmere begrunnelse for kravet :

Sammenliknbare yrkesgrupper med treårig høyskoleutdanning som barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere er tilbudt den begynnerlønn FO krever for sine medlemmer.

Her kan nevnes Sykepleier stk 6058.

Vi kan ikke akseptere at begynnerlønna for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere er lavere enn sykepleierenes begynnerlønn. Sykepleierutdanningen er, som barnevernspedagog-, sosionom- og vernepleierutdanningen en 3-årig høyskoleutdanning. Disse yrkesgruppene kan likestilles i forhold til kompetansekrav, ansvar i stillingene og arbeidsoppgaver samt rekrutteringsproblematikk som er referert i kapittel 2. Innen en del sektorer kan ovennevnte grupper bli ansatt i stillinger med identisk arbeids- og ansvarsområde.

Sykepleierene har avtale om selektive tillegg som kun gjelder for offentlig godkjent sykepleier. Dette innebærer et tillegg på to lønnstrinn etter 2 år og ytterligere et lønnstrinn etter 6 år.

I Riksmeklingsmannens skisse vil lønnsforskjellen mellom barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere og sykepleiere bli slik, inkludert sykepleiernes selektive tillegg:

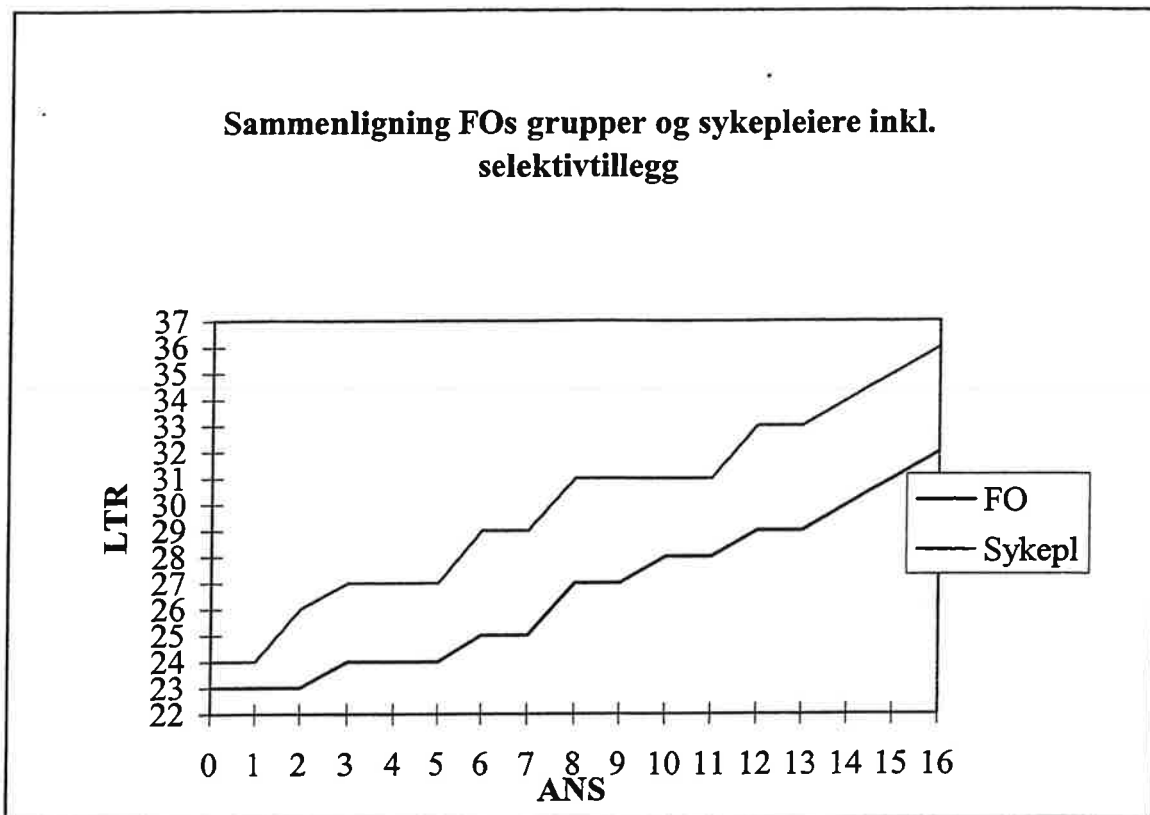

fig. 1

Oslo har tradisjonelt ligget noe høyere i avlønning av begynnerlønna enn KS-området.

I perioden mai 1996 - april 1998 var grunnlønnstigen i KS-området plassert i lønnstruktur 2, Lønnsramme 7. Det innebar at den startet i lønnstrinn 17 og endte i lønnstrinn 25 etter 10 års ansiennitet.

I Oslo kommune var grunnlønnstigen i lønnsramme 60902. Den startet på lønnstrinn 20 og endte på lønnstrinn 26 etter 12 år.

	ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
KS	ltr	17	17	18	18	20	20	21	21	23	23	25		
OK	ltr	20	20	21	21	21	21	22	22	24	24	25	25	26

I perioden mai 1998 - april 2000 gikk stigen i KS fra lønnstrinn 19 til lønnstrinn 26. I Oslo kommune startet stigen i lønnstrinn 22 og endte i lønnstrinn 29 etter 14 års ansiennitet.

	ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
KS	ltr	19	19	20	20	20	20	21	21	23	23	26				
OK	ltr	22	22	22	22	22	22	24	24	25	25	26	27	28	28	29

KS-området har i dette oppgjøret fått en bedre avlønningsstige for begynnerlønna enn i Oslo kommune.

Stigen i KS-området ser slik ut etter oppgjøret (KS lønnsramme 10.1, innpl. i LR 10.2 etter 16 års ansiennitet):

Ans	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
LTR	23	23	24	24	25	25	27	27	29	29	31	31	31	31	31	31	32

Forskjellen mellom Oslo kommunes tilbud til FOs grupper og KS' tilbud til de samme yrkesgruppene vil bli slik, i henhold til Riksmeklingsmannens skisse:

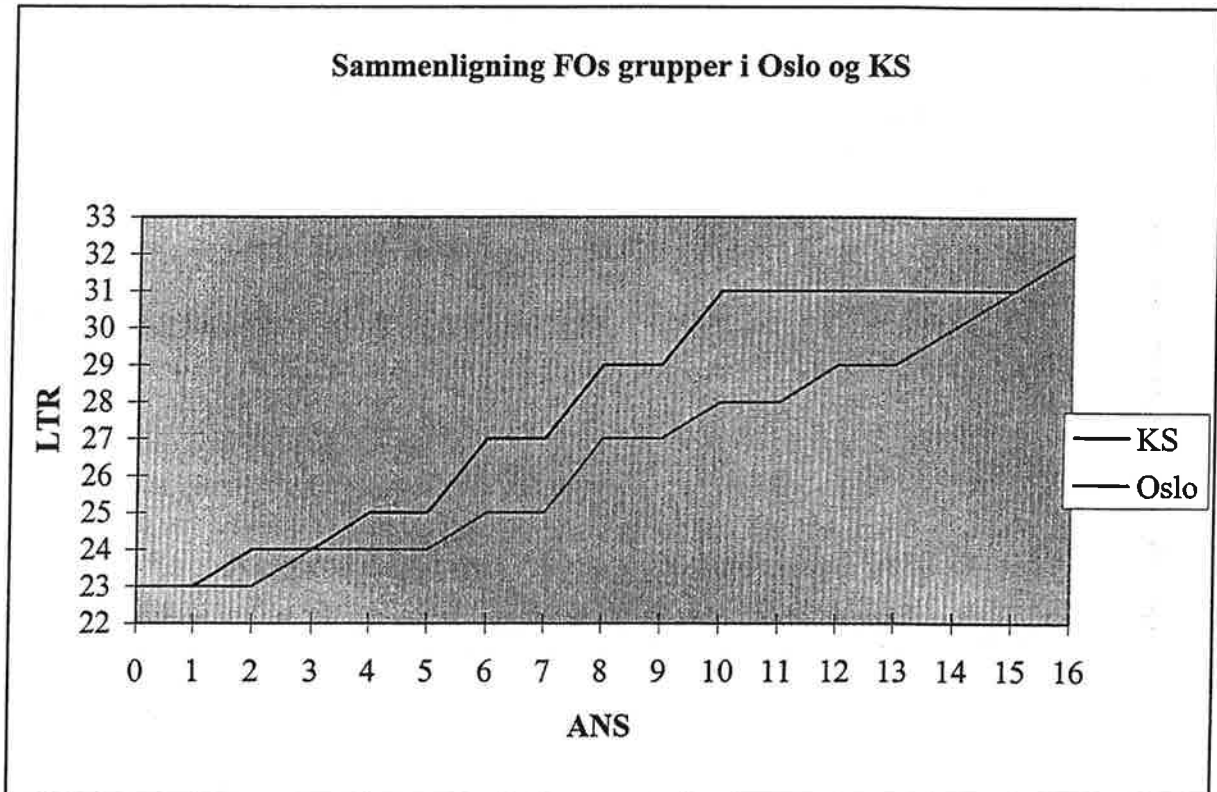

fig. 2

3.1.3.2 Assisterende styrere

KAH/ Fellesorganisasjonens krav ved starten av forhandlingene var et tillegg på syv lønnstrinn for assisterende styrere i st.k. 6125.

Stillingskoden innehar 44 årsverk, og innehas av assisterende styrere hovedsakelig ved rus- og barnevernsinstitusjoner i Oslo. Oslo kommunes tilbud inneholdt kun generelt tillegg til assisterende styrere. Stillingen er nå grunninnplassert i lønnsramme 65801, lønnstrinn 31. Disse stillingenes nærmeste overordnede er styrer i stillingskode 6294 som er grunnplassert i lønnsramme 66102, lønnstrinn 38. I 1996 var assisterende styrere (daværende st.k. 342) også innplassert i lønnstrinn 31. Styrerkoden (daværende st.k. 350) var i samme år innplassert i lønnstrinn 35.

I løpet av disse årene har derfor forskjellen mellom assisterende styrere og nærmeste overordnet blitt vesentlig økt, uten at det er innført endringer av vesentlig betydning av arbeids- og ansvarsområder som forsvaret denne økte forskjellen. Assisterende styrer

er styrers stedfortreder, og inngår i institusjonens lederteam sammen med styrer. I dette ligger ansvar for faglig forsvarlig og administrativ drift og utførelse av tjenesten, budsjettansvar, oppfølgings - og veiledningsansvar av de øvrige ansatte, i hovedsak miljøterapeuter. I tillegg er de fleste assisterende styrere tillagt hovedansvaret for at arbeidstidsordninger settes opp i henhold til gjeldende lov - og avtaleverk, samt at det til enhver tid er tilstrekkelig med kompetent personale til stede for at tjenesten skal være forsvarlig. Sammenlignet med andre tilsvarende mellomlederfunksjoner i Oslo kommune, f.eks. stillingskode 6062 Assisterende oversykepleier grunninnplassert i lønnstrinn 35, avlønnes styrerassistent vesentlig lavere.

I riksmeklingsmannens skisse i tariffoppgjøret år 2000 innplasseres stillingskode 6087 Miljøterapeut i lønnsramme 60901, som gir en lønn på lønnstrinn 32 etter 16 års lønnsansiennitet. Assisterende styrer opprettholdes fortsatt innplassert i lønnstrinn 31. Dette vil føre til at assisterende styrer har en dårligere avlønning enn de er satt til å lede.

FOs krav er at assisterende styrere ved rus- og barnevernsinstitusjoner gis 4 lønnstrinn, og innplasseres i lønnsramme 65805.

3.1.3.3 Avdelingsledere

KAH / FO startet forhandlingene med å kreve et tillegg på tre lønnstrinn for avdelingsledere i stillingskode 6126. Stillingskoden inneholder 138 årsverk, og innehas av avdelingsleder i boliger for psykisk utviklingshemmede. Stillingen er nå grunninnplassert i lønnsramme 66001, lønnstrinn 35.

Oslo kommunes tilbud inneholdt kun generelt tillegg til ovennevnte avdelingsledere.

FO krever at avdelingslederne ved psykiatrinstitusjoner og boliger for psykisk utviklingshemmede gis 2 lønnstrinn, og innplasseres i lønnsramme 66003.

Nærmere begrunnelse for kravet:

Avdelingsleder har budsjettansvar innen sitt område og faglig ansvar for avdelingens virksomhet. Avdelingsleder har personal- og administrativt ansvar på avdelingen. De kan i noen tilfeller også bli pålagt ansvar for personale på andre avdelinger. I tillegg ivaretar avdelingsledere den nødvendige medisinkompetanse overfor brukere som krever dette. Videre krever Lov om sosiale tjenester, kap. 6, nødvendig kompetanse når tvangstiltak iverksettes overfor brukere med psykisk utviklingshemming. Lovens forskrifter sier at kvalifisert personell ved gjennomføring av tvang er personell med treårig høyskoleutdanning innen helsefag, sosialfag eller pedagogiske fag.

Sammenlignbar stilling for avdelingssykepleiere stillingskode 6064 er grunninnplassert i lønnstrinn 37.

3.1.3.4 Sosionomstillinger ved sykehusene og kliniske sosionomer i barne- og ungdomspsykiatrien.

KAH / FOs krav ved forhandlingsstart var at avdelingssosionomer i stillingskode 6291, 8 årsverk, skulle gis fire lønnstrinn og at Sosionom I stillingskode 6108, 51 årsverk skulle gis 5 lønnstrinn. Kliniske sosionomer skulle gis 4 lønnstrinn. Oslo kommunes tilbud inneholdt kun generelt tillegg til disse sosionomene.

Nærmere begrunnelse for kravet

FO har over tid arbeidet med organisering og avlønning av sosionomtjenesten ved våre kommunale sykehus. Dette resulterte i en anbefaling fra de sentrale parter (Oslo kommune og FO Oslo) om at det skulle foretas en gjennomgang av sosionomtjenesten ved de ulike sykehus. Tjenesten skulle ses i sammenheng med de øvrige tjenestetilbud og kompetanse ved såvel de somatiske som psykiatriske avdelinger/klinikker. Videre skulle det foretas en gjennomgang av kompetansekrav og fremmes forslag til innplassering i stillingskoder.

Den 22.4.1999 ble det avholdt møte mellom Oslo kommune på den ene side og FO på den annen side vedr. sosionomtjenesten ved sykehus. Møtet behandlet de utarbeidede rapportene fra Ullevål Sykehus, Sunnaas Sykehus og Aker Sykehus. Protokollen fra møtet konkluderte med følgende: "*De sentrale parter legger til grunn at de endringsforslag som fremkommer gjennom rapportene følges opp ved de enkelte sykehus.*"

I rapport fra Ullevål sykehus, under "Mandatets punkt 1" finner vi følgende konklusjon :

"Sosionomer med grunnutdanning bør lønnes på likt nivå med andre 3 årige helsefaglige grunnutdanninger fra Høgskolesystemet.

Sosionomer representerer en yrkesgruppe som med formalisert videreutdanning er å sammenligne med sykepleiere med formalisert videreutdanning innen spesialområder.

Det vil si at sosionomer med formalisert godkjent videreutdanning bør lønnes på lik linje med spesialsykepleier i somatikken og psykiatrien under forutsetning av at formell godkjenning gitt av Utdanningsdep. Og FO's kompetanseråd."

Sosionomer vil gjennom sin spesialiserte kunnskap ivareta pasientenes rettigheter i forhold til relevante sosiale lover og forskrifter, samt bidra til mestring av psykososiale problemer. Dette er viktig for et sykehus der pasientens livssituasjon fysisk, sosialt og økonomisk ofte kan endre seg på måter som ikke er forutsigbare.

Sosionomene har ulike former for videreutdanning som gir valgmuligheter i forhold til arbeidsområder gjennom en formalisert spesialisering. Videreutdanningene kan f.eks. føre til godkjenning som veileder, klinisk sosionom og sosionom med videreutdanning i henhold til godkjenning av Utdanningsdepartementet og FOs kompetanseråd.

Tittel som klinisk sosionom var opprinnelig et kompetansekrav for sosionomer i barne- og ungdomspsykiatrien, men er også tatt i bruk i sykehussektoren. Sosionomtjenesten ved sykehusene er i stor grad organisert ved bruk av stillingstitler som fremgår av nevnte rapport. Sosionom med godkjent videreutdanning er ikke tatt i bruk som tittel, men det stilles krav til videreutdanning i stilling som avdelingssosionom og sosionom I.

Eksempler på grunnplassering av sammenlignbare stillinger med 3-årig høyskoleutdanning som basiskrav til stillingen:

Stillingstittel	Før tariffrevisjonen 2000			Etter tariffrevisjonen 2000	
	St.kode	L.ramme	L.tr.	L.ramme	L.tr.
Avdelingssosionom ¹	6291	65901	33	65901	33
Avdelingssykepleier ²	6064	66101	37	66101	37
Sosionom 1 ¹	6108	65802	32	65802	32
Spesialutdannet sykepleier ²	6059	61103	26 - 34	61104	28 - 38
Klinisk sosionom ¹	6019	65902	34	65902	34
Klinisk pedagog ¹	6208	61503	26 - 40	61505	28 - 42

fig. 3

note¹: Stillingskodene er ikke omfattet av avtale om selektivt tillegg.

note²: Selektivt tillegg er ikke medregnet. Dette tillegget gir 2 ekstra lønnstrinn med 2 års tjeneste.

Avdelingssosionom

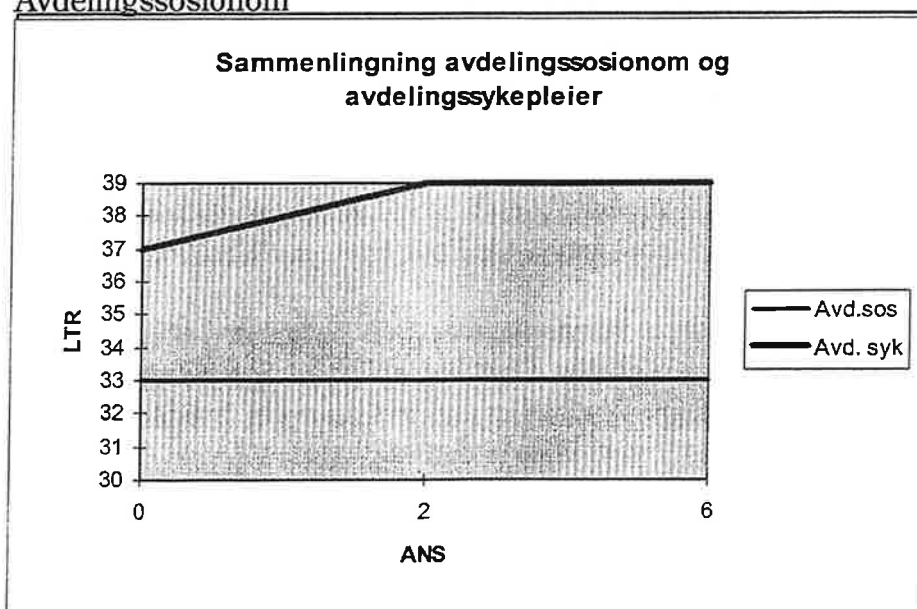

fig. 4

Sosionom 1

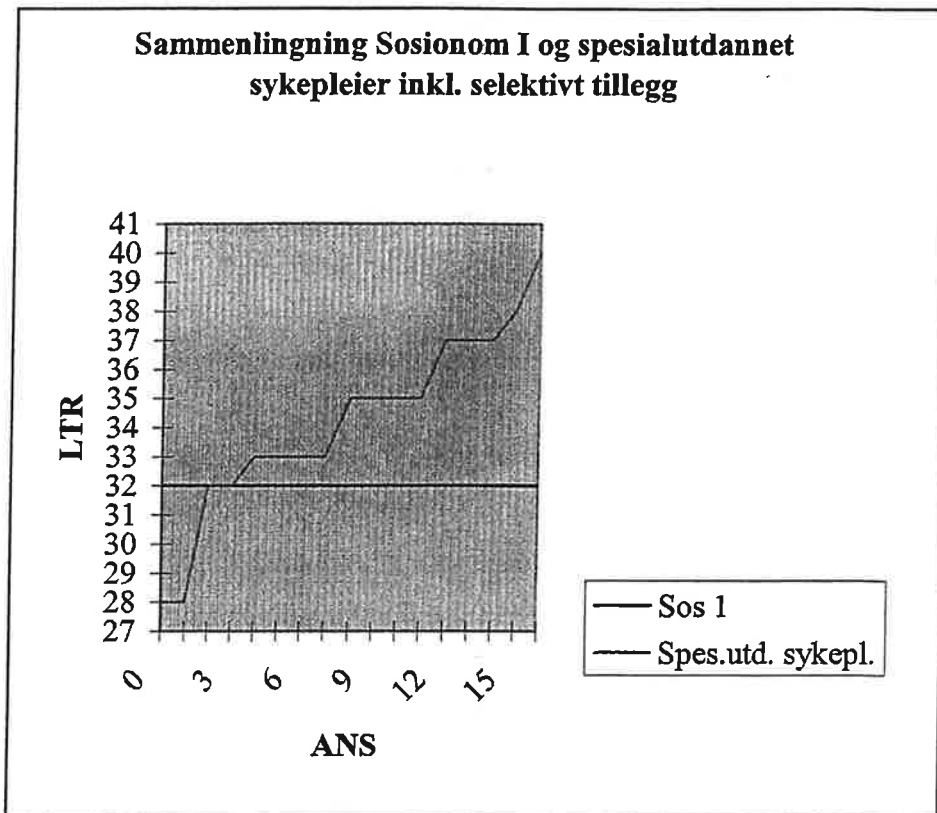

fig. 5

Klinisk sosionom

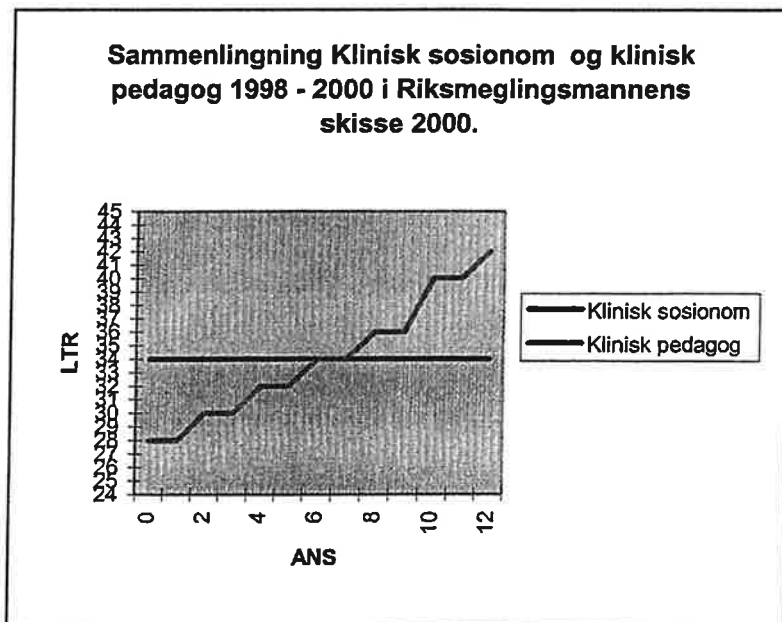

fig. 6

Sosionomer og pedagoger gjennomgår samme videreutdanning for godkjenning som henholdsvis klinisk sosionom og klinisk pedagog. Grafene viser at kliniske pedagoger har en ansiennitetsstige som starter lavere enn kliniske sosionomer. Etter meklingsmannens skisse vil den kliniske pedagog ta igjen sosionomen etter 6 års ansiennitet. Det er derfor viktig å merke seg at en videreutdanning som kliniker tar fra 2 - 5 år, samt at et av kravene til videreutdanningen er minst 2 års praksis. Det vil derfor i praksis være lønnsforskjell på kliniske sosionomer og kliniske pedagoger til pedagogenes fordel. Dette til tross for at innhold og ansvarsområde i jobben er ensartet.

- Fellesorganisasjonen krever etter dette at stillingskode 6291 avdelingssosionom gis to lønnstrinns opprykk, og innplasseres i lønnsramme 65903, lønnstrinn 35.
- Fellesorganisasjonen krever etter dette at stillingskode 6108 sosionom I gis to lønnstrinns opprykk, og innplasseres i lønnsramme 65804, lønnstrinn 34.
- Fellesorganisasjonen krever etter dette at stillingskode 6019 klinisk sosionom gis to lønnstrinns opprykk, og innplasseres i lønnsramme 65904, lønnstrinn 36.

3.1.4 Virkningstidspunkt og etterbetaling

Prinsipalt krever FO de samme virkningstidspunkter som fremkommer av Riksmeklingsmannens møtebok.

3.1.5 Henvisning til Riksmeklingsmannens møtebok

Forøvrig aksepterer FO de endringer som følger av Riksmeklingsmannens møtebok.

3.2 Oslo kommune

3.2.1 Innledning

Gjeldende tariffavtaler - fellesbestemmelser, generelle særbestemmelser, øvrige særbestemmelser og andre tariffavtaler i Oslo kommune som har utløp 30.04.2000, ble av kommunen i rekommandert brev til de berørte organisasjoner sagt opp til utløp pr. 30.04.2000.

Preliminære forhandlinger mellom kommunen og de enkelte organisasjoner vedr. særavtalene ble i det alt vesentlige ført i tiden 27.03.2000 - 08.04. 2000.

Forhandlinger mellom kommunen og de fire forhandlingssammenslutningene - Kommuneansattes Hovedsammenslutning (KAH), Akademikernes Fellesorganisasjon, Oslo kommune (AF, Oslo kommune), Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Oslo kommune (YS-K, Oslo) og Akademikerne Kommune (Akademikerne K) om generelle spørsmål, endringer i

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

fellesbestemmelser, generelle særbestemmelser og gjenstående spørsmål fra de preliminare forhandlinger om særavtalene, ble innledet 10.04.2000. Forhandlingene fortsatte deretter fra 25.04.2000. I utgangspunktet skulle forhandlingene ha vært avsluttet 30.04.2000 kl. 2400. På grunn av manglende avklaringer bl.a. i forhold til oppgjøret i den private sektor var partene i Oslo kommune, i likhet med partene i den offentlige sektor for øvrig, enige om å fortsette forhandlingene på "overtid". Forhandlingene i Oslo kommune fortsatte helt frem til 12.05.2000, da forhandlingssammenslutningene brøt forhandlingene. Melding om bruddet i forhandlingene ble i henhold til arbeidstvistlovens bestemmelser meddelt Riksmeklingsmannen, som innkalte til første meklingsmøte 16.05.2000. Meklingen pågikk deretter mer eller mindre kontinuerlig fra 22.05.2000 frem til 28.05.2000, da Riksmeklingsmannen fremla et forslag til nye tariffavtaler for tariffperioden 01.05.2000-30.04.2002. Oslo kommune og de fire forhandlingssammenslutningene anbefalte Riksmeklingsmannens forslag.

Svarfrist i forhold til Riksmeklingsmannens forslag var satt til 26.6.2000.

I alt 6 enkeltorganisasjoner meddelte at de ville forkaste Riksmeklingsmannens forslag. Dette gjelder følgende:

- Norsk Lærerlag (førskolelærere) (tilsluttet KAH)
- Fellesorganisasjonen ”
- Norsk Musikerforbund ”
- Skolenes Landsforbund ”
- Norsk Kantor- og Organistforbund ”
- Norsk Helse- og Sosialforbund (tilsluttet YS-K,Oslo)

Medlemmer av ovennevnte organisasjoner gikk ut i streik fra arbeidstidens begynnelse mandag 29.05.2000. Aker sykehus, bydelene Furuset, Søndre Nordstrand, Hellerud, Bøler og Ullern, samt Rusmiddeletaten og Barne- og familieetaten ble mest berørt av streiken blant medlemmer av ovennevnte organisasjoner.

Fra det tidspunkt streiken blant medlemmer av Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO) startet opp (29.05.2000) omfattet den 149 medlemmer. Streiken ble utvidet 05.06.2000 med ytterligere 166 medlemmer, fra 13.06.2000 med nye 11 medlemmer og fra 14.06.2000 med ytterligere 96 medlemmer. Fra 27.06.2000 ble streiken utvidet med nye 107 medlemmer. Derved omfattet streiken i alt 529 medlemmer.

Streiken blant medlemmer av FO berørte i det vesentlige bydelene (sosialkontorer, barnevernkontorer, boliger/tiltak for psykisk utviklingshemmede m.v. og familievernkontorene), Barne- og familieetaten (administrasjonen og institusjoner), Rusmiddeletaten (administrasjonen, MARIO (medtadonassistert rehabilitering i Oslo) og institusjoner), samt sosionomtjenesten ved sykehusene.

Streiken skapte etter hvert betydelige problemer for så vel brukerne av kommunens tjenester som for kommunen. Oslo kommune vurderte at streiken blant medlemmer av FO ville innebære en fare for liv og helse, noe som ble meddelt Fylkeslegen i Oslo/Statens Helsetilsyn.

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

Basert på disse vurderinger innkalte kommunal- og regionalminister Sylvia Brustad partene til møte 30.06.2000 kl. 1730, hvor det ble meddelt at Regjeringen ville fremme lovforslag om å løse tvisten mellom Oslo kommune og FO ved tvungen lønnsnemnd. De streikende medlemmer av FO gikk etter dette tilbake til arbeidet fra arbeidstidens begynnelse lørdag 01.07.2000.

Med hjemmel i Grunnlovens § 17 ble det ved provisorisk anordning av 07.07.2000 fastsatt at arbeidstvisten mellom FO og Oslo kommune skulle avgjøres av Rikslønnsnemnda.

3.2.2 Hovedpunkter i det anbefalte forhandlingsresultat

3.2.2.1 Generelt

Meklingsforslaget i Oslo kommune ligger innenfor den samme totaløkonomiske ramme som i kommunesektoren for øvrig, dog slik at Riksmeklingsmannens forslag innebærer at komponentene i rammen er særskilt innrettet i forhold til Oslo kommune. Rammen for årslønnsveksten i år 2000 er etter dette ca. 4,8 %.

Forslaget innebærer at en får en 2-årig avtale for perioden 01.05.2000 – 30.04.2002. Til forskjell fra kommunesektoren for øvrig har Oslo kommune forskjøvet virkningstidspunktet for justeringsoppgjøret til 01.06.2000. Dermed blir tilleggene i 2000 noe større enn om virkningstidspunktet var 01.05.2000, samtidig som overhenget til 2001 øker. Oslo kommune har dermed slått sammen justeringene slik at alle justeringer gis virkningstidspunkt 01.06.2000.

I 2001 gis tillegg på lønnstabellen på linje med kommunesektoren for øvrig, mens virkningstidspunktet for lokale forhandlinger blir flyttet frem til 01.07.2001, samtidig som rammen for de lokale forhandlingene er 0,35 %. I KS er virkningsdatoen 01.11.2001, og rammen 0,15%.

Disse endringene gir en lønnsvekst i Oslo på lik linje med offentlig sektor for øvrig i både 2000 og 2001. I 2002 vil imidlertid overhenget fra året før ligge rundt én prosentenheter lavere enn i KS.

3.2.2.2 Lønnsregulativet

Det gis fra 01.05.2000 et tillegg på alle lønnstrinn i lønnsregulativets nettolønnsseter basert på et tillegg på alle lønnstrinn i forhold til bruttolønnssetene i det felles offentlige lønnsregulativ på kr. 5.000,- pr. år.

Lønnstabellen er for øvrig utvidet med 5 nye lønnstrinn på toppen av regulativet, ltr. 75 -79. Disse nye lønnstrinnene er ikke tatt i bruk.

I 2001 vil det bli gitt et tillegg på alle lønnstrinn på nettolønnssetene basert på et tillegg på bruttolønnssetene på kr. 2.200,- med virkning fra 01.05.2001.

3.2.2.3 Utvidet ferie

I likhet med den offentlige sektor for øvrig er det foretatt endringer i den avtalefestede ferien ved at det gis 2 ekstra feriedager i 2001 og 2 ekstra feriedager i 2002. Kostnadene er innregnet i den økonomiske rammen.

3.2.2.4 Fellesbestemmelsene

I det anbefalte meklingsresultat er det foretatt endringer i fellesbestemmelsene av teknisk og redaksjonell karakter i tillegg til en del realitetsendringer.

De viktigste endringene i fellesbestemmelsene er følgende:

- Ulempetillegg beholdes ved attføringstiltak i sykepengeperioden
- Arbeidstakere over 60 år kan fritas for nattevakter
- Lik varslingsfrist for alle turnusarbeidstakere ved forskjøvet arbeidstid
- Fast nattillegg er endret til et prosenttillegg pr. arbeidet time på 27 %
- Kveldstillegget er økt fra kr. 13,- til kr. 16,- pr. time
- Adgang til å tilstå overtidsgodtgjørelse til alle arbeidstakere unntatt arbeidstakere som omfattes av kommunens topplederlønnssystem
- Endringer i bestemmelsene om rett til stedfortredergodtgjørelse

3.2.2.5 Generelle særbestemmelser

I de generelle særbestemmelser (overenskomstens del B) er det hovedsakelig foretatt endringer av teknisk og redaksjonell karakter.

3.2.2.6 Særbestemmelser for bestemte grupper/områder

Når det gjelder særbestemmelsene mellom kommunen og de enkelte organisasjoner for nærmere bestemte områder/grupper av arbeidstakere (overenskomstens del C), er det foretatt ajourføringer og forenklinger av bestemmelsene. Omfanget av særavtaler er etter dette betydelig redusert.

3.2.2.7 Særskilte lønsmessige tiltak – sentrale justeringer

Riksmeklingsmannens forslag innebærer at det som en del av oppgjøret allerede nå er foretatt sentrale justeringer av stillinger/stillingsgrupper, dog slik at virkningstidspunktet for lønnsendringene er satt til 01.06.2000. Helårsvirkningen av de sentrale justeringene ligger i størrelsesorden ca. 126 mill. kr.

Disse justeringer omfatter i hovedtrekk følgende stillinger/stillingsgrupper:

- * Stillinger lønnet etter alder
- * Hjelpepleiere m.fl.
- * Hjelpepleier med videreutdanning
- * Fagarbeider

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

- * “Høyskolestigen”, dvs. lønnsstigen for arbeidstakere med 2-3 årig høyskoleutdanning (sykepleiere, førskolelærere, barnevernpedagoger, sosionomer, fysioterapeuter, radiografer, ergoterapeuter, vernepleiere m.fl.)
- * Spesialutdannede sykepleiere, jordmødre m.fl.
- * Fysioterapeuter/ergoterapeuter
- * Radiografer/stråleterapeuter
- * Miljøterapeuter
- * Psykologer
- * Pedagogisk/psykologisk rådgiver
- * Konsulenter (med særlig tanke på IT-området)
- * Ingeniører
- * Arkitekter
- * Tannleger
- * Sykehusprester
- * Barnehagestyrere
- * Pedagogiske ledere i barnehager
- * Sosialkonsulenter
- * Bibliotekarer
- * Barnevernkonsulenter
- * Vernepleiekonsulenter

3.2.2.8 Lokale forhandlinger

I 2000 er det innenfor den økonomiske rammen for oppgjøret avsatt en relativt betydelig pott til lokale forhandlinger, dvs. forhandlinger i den enkelte virksomhet i kommunen, Helårsvirkning for disse lokale forhandlingene utgjør ca. 116 mill. kr. Forhandlingene skal gis virkning fra 01.06.2000 og skal gjennomføres innen 01.11.2000.

Det er videre fastsatt at det skal gjennomføres lokale forhandlinger også i år 2001. Rammen for disse forhandlinger er satt til 0,35% av lønnsmassen på årsbasis. Forhandlingene skal gis virkning fra 01.07.2001 og være gjennomført innen 15.06.2001.

Kriteriene for lønnsrammesystemet skal legges til grunn for de lokale forhandlinger.

3.2.2.9 Øvrige forhold

I meklingsforslaget er for øvrig bl.a. følgende områder omhandlet:

- * Avtale om etter- og videreutdanning (EVU) og oppfølging i tråd med kommunesektoren for øvrig
- * Tilpasning til kommunesektoren for øvrig når det gjelder Avtalefestet pensjon (AFP-ordningen)
- * Retningslinjer for individuelle arbeidsavtaler i forbindelse med fjernarbeid

3.2.2.10 Partssammensatte arbeidsgrupper/utvalg

Det er nedsatt partssammensatte utvalg/arbeidsgrupper som i tariffperioden skal utrede følgende:

- * Arbeidstidsrelaterte spørsmål med særlig vekt på fleksibilitet, kommunens behov og den enkelte arbeidstakers behov
- * Avtalestrukturen i Oslo kommune
- * Lønssystemet og forhandlingsbestemmelsene
- * Personalforsikringer
- * Kommunens reisebestemmelser
- * Lønns- og arbeidsvilkår i barnehagesektoren

3.2.2.11 Varighet

Det anbefalte forhandlingsforslag innebærer en 2-årig tariffavtale, dvs. for perioden 01.05.2000-30.04.2002. Reguleringene for 2. avtaleår er fastsatt i forbindelse med årets tariffrevisjon og det blir således ingen sentrale tarifforhandlinger i 2001.

3.2.3 Økonomiske betraktninger vedr. tariffrevisjonen 2000

Beregningsteknisk er det i Nasjonalbudsjettet for 2000 lagt inn en forutsetning om en årslønnsvekst for 2000 på ca. 3 ¼ %.

Avsetningen i Oslo kommunes budsjett for 2000 bygger på en forutsetning om 3,5 % lønnsvekst.

Riksmeklingsmannens forslag vedr. tariffoppgjøret 2000 i den kommunale sektor, Oslo kommune inkludert, har imidlertid en økonomisk ramme som gir en lønnsvekst i 2000 i forhold til 1999 på ca. 4,8 % inkl. utgifter til utvidet ferie.

Tariffrevisjonen 2000 har følgelig en kostnad som ligger til dels betydelig høyere enn det som er lagt til grunn i Oslo kommunes budsjett.

3.2.4 Vurdering av meklingsforslaget ved tariffrevisjonen 2000

I forhandlingene om tariffrevisjonen pr. 01.05.2000 har en rekke kompliserte spørsmål av såvel formell som materiell karakter vært gjort til gjenstand for behandling.

Oslo kommune finner det uheldig at det ikke var mulig å komme frem til en samlet forhandlingsløsning ved dette oppgjøret. Når oppgjøret først havnet i mekling, var det positivt

at samtlige fire forhandlingssammenslutninger anbefalte Riksmeklingsmannens forslag. Det er på den annen side likevel grunn til å beklage at noen organisasjoner, herunder FO, valgte å forkaste Riksmeklingsmannens forslag med den følge at en har fått en arbeidskonflikt i kommunen. Den streik som FO iverksatte fikk etter hvert betydelige virkninger for såvel kommunen som byens innbyggere.

Hovedkomponentene i meklingsforslaget for Oslo kommune er i tråd med oppgjøret i kommunesektoren for øvrig og innenfor de samme kostnadsrammer.

3.2.5 Analyse av aktuelle stillinger for FO-medlemmene.

Medlemmene i Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere er representert i en rekke koder for personale innen barnevern, vernepleie og sosiale tjenester. Medlemmene er også representert i en rekke merkantile koder, hvor også arbeidstakere med annen utdanning og til dels andre funksjoner inngår.

I Oslo kommunes lønns- og personalsystem (NLP) er fagforeningstilhørighet registrert for å ivareta automatisk lønnstrekk av fagforeningskontingent for forbundene. En relativt liten del av fagforeningsmedlemmene betaler kontingenten på andre måter enn gjennom lønnstrekk hos arbeidsgiver. En del arbeidstakere er uorganisert, og har følgelig ikke kontingenttrekk. Det er derfor ikke mulig å få en helt nøyaktig oversikt over hver enkelt organisasjons representasjon ved å bruke fagforening som utplukkskriterium, men det kan gi en nyttig tilnærmet oversikt over organisasjonsforholdene.

Med disse begrensningene er FO-medlemmene representert i ca 80 forskjellige stillingskoder i Oslo kommunes lønns- og personalsystem (NLP).

I vedlegg 3 til prosesskrivet er det laget en oversikt over 17 stillingskoder hvor en vesentlig del av arbeidstakerne er medlemmer i FO. Denne listen er ikke uttømmende, men inneholder etter Oslo kommunes oppfatning de viktigste kodene i denne sammenheng.

I raden "FO%" er det angitt hvor stor andel av de årsverkene hvor arbeidstakerne har arbeidsgivertrukket kontingent som har medlemskap i FO.

De 11 første kodene (skravert) er koder hvor Oslo kommune gjennom meklingsmannen fikk presentert krav fra FO i 2. meklingsrunde den 26.06.2000.

Raden "Lønn 1999" angir lønnsramme (øverst), og henholdsvis begynnerlønn, topplønn og antall år for å oppnå topplønn på grunnstigen (nederst) før årets sentrale justeringsoppgjør.

Raden "Lønn 2000" gir samme opplysninger etter årets sentrale justeringsoppgjør.

Eks.: Stillingskode 6290 barnevernfullmektig var lønnet i lønnsramme 609, alternativ 01 før oppgjøret. Alternativ 01 på denne lønnsrammen hadde begynnerlønn på lønnstrinn 22, og topplønn på lønnstrinn 29, samt 14 års opptjeningstid. Etter oppgjøret er

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

lønnsrammenummer og alternativ uendret, men lønnsramme 609 har fått tillegg, og går nå fra lønnstrinn 23 til 32 over 16 år.

I vedlegg 4 til prosesskrivet er årsverkene på de samme kodene som i vedlegg 3 fordelt på de forskjellige virksomhetene i Oslo kommune.

Vedlegg 5 til prosesskrivet gir en orientering om lønnsrammene i Oslo kommune, samt en skissering av bruken av lønnsrammene i forhold til sentrale og lokale forhandlinger.

Vedlegg 6 til prosesskrivet gir en oversikt over de samme stillingskodene som i vedlegg 3 og 4, med beskrivelse av de viktigste arbeidssteder/funksjoner disse har, samt hvilken utdanningsgruppe de hovedsakelig rekrutteres fra.

3.2.5.1 Barnevernpedagoger

I Oslo kommune er følgende stillingskoder direkte knyttet til barnevernpedagoger:

6290 barnevernfullmektig

6105 barnevernkonsulent

FO organiserer henholdsvis 48 og 61 prosent av årsverkene i disse kodene (med begrensninger nevnt ovenfor).

I tillegg kan barnevernpedagoger være tilsatt i øvrige koder som 6087, 6304, 6125, 6126, 6251.

Kode 6290 fikk justering på høyskolestigen (lønnsramme 609, alt. 01), men fikk relativt liten uttelling (3 997 kr i snitt) fordi ansienniteten hos disse arbeidstakerne er lav. (Det ble gitt ett lønnstrinn på begynnerlønn, og 3 lønnstrinn på topplønn.) Bakgrunnen for lav ansiennitet (Jfr. vedlegg 3) er i hovedsak at ansatte i denne koden avanserer til kode 6105.

Kode 6105 fikk tre lønnstrinn på alle ansiennitetstrinn (10 845 kr i snitt).

3.2.5.2 Sosionomer

De viktigste kodene for sosionomene er:

6104 sosialfullmektig

6108 sosionom I

6107 sosionom

6106 sosialkonsulent

6149 sosialkonsulent

6291 avdelingssosionom

6019 klinisk sosionom

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

Kode 6104 sosialfullmektig fikk justeringer på høyskolestigen (lønnsramme 609, alt. 01), og 4 726 kroner i gjennomsnitt. Også her er ansienniteten relativt lav på grunn av at arbeidstakerne avanserer til alternative koder, særlig til kode 6106 sosialkonsulent.

Kode 6108 sosionom I (avansementsstilling) fikk ikke tillegg i de sentrale justeringene, men i denne koden ligger 56 % av årsverkene (ca 30 årsverk) i alternativ 06 (lønnstrinn 36) eller høyere, etter lokal vurdering. Bare 6 årsverk ligger på lønnstrinn 32, som er grunnplasseringen i alt. 02.

Kode 6291 avdelingssosionom (avansementsstilling) fikk heller ikke tillegg, men mens grunnplasseringen her er alt. 01, lønnstrinn 33, er bare 0,5 årsverk plassert lavere enn alt. 07, lønnstrinn 37.

Kode 6107 sosionom (avansementsstilling) fikk tilsvarende justeringer på høyskolestigen (lønnsramme 609, alt. 03), og kom godt ut kronemessig (7 071 kr i snitt) på grunn av relativt høy ansiennitet.

Kode 6106 sosialkonsulent (avansementsstilling) fikk 3 alternativ opprykk, og 10 800 kroner i snitt.

Kode 6149 sosialkonsulent (avansementsstilling) fikk 2 alternativ opprykk, og 7 890 kroner i snitt.

3.2.5.3 Vernepleiere

De viktigste kodene for vernepleierne er:

6077 vernepleier

6018 vernepleierkonsulent

Kode 6077 fikk justeringer på høyskolestigen (lønnsramme 609, alt. 01), og 5 659 kroner i gjennomsnitt.

Kode 6018 fikk 2 lønnstrinn opprykk, og 8 141 kroner i gjennomsnitt.

3.2.5.4 Øvrige stillinger

Kode 6087 miljøterapeut var en av kodene hvor FO hadde gjenstående krav på slutten av 2. meklingsrunde. Dette er en kode hvor også andre organisasjoner har sterke interesser, og hvor disse organisasjonene dels har akseptert oppgjøret, dels fått behandlet oppgjøret av Rikslønnsnemnda (Norsk Helse- og Sosialforbund). Denne koden har fått 5 690 kroner i snitt.

Kode 6304 feltarbeider er grunnplassert på alternativ 01 i høyskolestigen (lønnsramme 609), men med unntak av 2,5 årsverk ligger alle lønnplassert på alternativ 5 og høyere. Dette

skyldes i hovedsak at disse stillingene har fire lønnstrinn i tillegg for oppsøkende virksomhet. Denne koden har fått 6 020 kroner i gjennomsnitt.

Kode 6125 assisterende styrer er en administrativ avansementskode hvor både barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere inngår. Her er nesten 70% av årsverkene lønnet mellom alternativ 4 og 10 (lønnstrinn 34-40) etter lokale prioriteringer, selv om grunnplasseringen er alternativ 01.

Kode 6126 avdelingsleder er en kode som brukes av blant annet avdelingsledere ved sosialkontorene, og hvor alle tre gruppene innen FO inngår. Denne koden benyttes også for helt andre yrkesgrupper, både i bydelene og i andre deler av Oslo kommune (Jfr. vedlegg 4). FO har da også en ganske beskjeden andel av de fagorganiserte i denne stillingen. Denne koden er et godt eksempel på at en er nødt til å ta i bruk de lokale forhandlinger for å nå prioriterte grupper i en del tilfeller.

3.2.5.5 Oppsummering

I den sentrale delen av oppgjøret fikk alle 5 000 kroner i tillegg på lønnstabellen. Dessuten fikk tilsatte på høyskolestigen (lønnssamme 609, alle alternativer) betydelige tillegg, 1 lønnstrinn på begynnerlønnstrinnet, og 3 lønnstrinn for dem med 16 års ansiennitet eller mer. Eksempelvis fikk "tunge" koder som 6106 sosialkonsulent og 6105 barnevernskonsulent 3 lønnstrinn for alle.

Dette er et uttrykk for at Oslo kommune ønsket å prioritere, og prioriterte disse gruppene.

De fem kodene i vedlegg 3 som ikke har fått tillegg, er dels avansementsstillinger, dels administrative stillinger. Med virkning fra 01.06. i år, skal det i tillegg til de 126 mill. kroner som ble fordelt i de sentrale justeringene, fordeles 116 mill. kroner i lokale oppgjør i bydelene og øvrige virksomheter. Særlig de administrative stillingene egner seg best til behandling i de lokale oppgjørene, fordi disse stillingene lønns plasseres i forhold til øvrige administrative stillinger, og i forhold til den prioritering som også er gitt lokalt til grunnstillingene, eller de underordnede stillingene.

I gjennomsnitt fikk alle årsverkene i Oslo kommune i overkant av 3 500 kroner. Stillingene som er gjengitt i vedlegg 3 fikk ca 1,8 ganger gjennomsnittet. Selv de gjenstående kravene for de 11 første stillingskodene i vedlegg 3, inkludert fem stillingskoder uten tillegg, fikk ca 1,2 ganger gjennomsnittet.

Når de viktigste grunnstillingene for FO's medlemmer har fått til dels betydelige tillegg i de sentrale forhandlingene, vil erfaringsmessig avansementsstillingene og de administrative lederstillingene for de samme gruppene bli justert i de lokale forhandlingene. Oslo kommune mener derfor at FO's grupper etter de sentrale forhandlingene har fått et godt resultat, og at det er gode grunner til å anta at de lokale forhandlingene i stor grad også vil komme FO's medlemmer til gode.

3.2.6 Konklusjon

Rikslønnsnemndas kjennelse 5/2000

Tariffoppgjøret i Oslo kommune gir en langt større økonomisk kostnad enn opprinnelig forutsatt. Dette forverrer en allerede vanskelig økonomisk situasjon i kommunen.

På tross av dette viser ovenstående dokumentasjon at:

FOs medlemmer har fått en betydelig større lønnsvekst hittil i tariffoppgjøret enn andre store arbeidstakergrupper, og ca 1,8 ganger større tillegg i de sentrale justeringene enn gjennomsnittet. På grunn av at det alt vesentlig er grunnstillingene som er hevet, er det videre grunn til å regne med også en positiv uttelling i de kommende lokale forhandlingene, som har en nesten like stor ramme som de sentrale.

Oppgjøret er vedtatt av organisasjoner som organiserer et stort flertall av arbeidstakerne i kommunen, og som også har medlemmer i samme stillingskoder som FO.

I tråd med vanlig praksis vil Oslo kommunes påstand være at nye tariffavtaler mellom kommunen og FO gjøres gjeldende fra det tidspunkt streiken blant medlemmer av FO opphørte, dvs. 01.07.2000.

4. RIKSLØNNSNEMNDAS MERKNADER

4.1 Økonomisk ramme for oppgjøret – tilbud og krav

Lønnsutgiftene i Oslo kommune som ble lagt til grunn for forhandlingene, var på 8 029 mill kr.

Tilbudet fra arbeidsgiver - Oslo kommune - er identisk med Riksmeklingsmannens møtebok og innebar følgende vekst i kommunens lønnsutgifter:

Tilbud i henhold til RMs møtebok	Økning i kommunens lønnsutgifter i prosent
Overheng fra 1999	0,37
Glidning i 2000	0,37
Lønnstabell gjeldende fra 01.05.00: Kr 5000 på alle lønnstrinn +5 nye trinn	1,46
Sentrale justeringer fra 01.06.00	0,95
Lokale forhandlinger	0,85
2 nye feriedager i 2001	0,82
Sum	4,82

Krav nr 1 fra FO innebærer at lønnsveksten øker med ytterligere 0,02 prosentpoeng, mens hvert av kravene nr 2, 3 og 4 innebærer en økning på 0,01 prosentpoeng. Innfris disse fire kravene innebærer dette følgelig at lønnsveksten blir på 4,87 prosent. Kravene summerer seg til 5,53 mill kr per år, hvorav det første kravet er det "dyreste" med 2,93 mill kr per år.

Tilbudet fra Oslo kommune innebar en lønnsvekst godt i overkant av den lønnsveksten som en før inntektsoppgjørene tok til mente ville være passende i den situasjonen norsk økonomi var og er i. Den økonomiske situasjonen i Norge er for tiden god. Årsakene er flere, som høye oljeinntekter, oppgangstider hos våre handelspartnere, men også moderate inntektsoppgjør på 1990-tallet. Dersom den økonomiske utviklingen i Norge skal fortsette i det gode sporet den har vært inne i, er det viktig at lønnsveksten i Norge ikke avviker for sterkt fra hva den er i andre land. Lønnsveksten som følge av årets inntektsoppgjør, er i overkant av hva den er i andre land. Inntektsoppgjøret i år kan følgelig bidra til at den gunstige situasjonen som landet er inne i, kan forverres. Det er derfor viktig at lønnsveksten ikke blir enda sterkere.

Selv om helse- og omsorgssektoren ikke er en konkurranseutsatt sektor, og selv om FOs krav summerer seg til få millioner kr per år, kan ekstra lønnspåslag i denne sektoren ha en smitteeffekt over på andre sektorer og bidra til å svekke norsk konkurranseevne. Tilbudet fra Oslo kommune er også i overkant av hva andre i gjennomsnitt fikk som følge av årets inntektsoppgjør.

4.2 Nærmere om den aktuelle tvist

4.2.1 Kravene fra Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere

Rikslønnsnemndas flertall - de nøytrale medlemmer, Husby, Strøm og Evensen Norum - samt det partsoppnevnte medlem Biløygard vil fremholde: FO har akseptert at Riksmeklingsmannens forslag av 28. mai 2000 skal legges til grunn som tariffavtale mellom partene, dog med fire endringer. De fire aktuelle endringskrav må i utgangspunktet vurderes særskilt, idet det ikke er noen nødvendig indre sammenheng mellom kravene. For samtlige krav vedkommende er det imidlertid foretatt sammenligning med sykepleiernes lønnsforhold og gjort gjeldende at det bør foreligge full parallellitet.

De ovennevnte medlemmer skal kort oppsummere de fremsatte endringskrav:

1. Begynnerlønn

Det gjøres gjeldende at sammenlignbare yrkesgrupper med treårig høyskoleutdanning, bl.a. sykepleiere, - gjennom Riksmeklingsmannens forslag - er tilbudt den begynnerlønn som FO krever for sine medlemmer.

2. Assisterende styrere

I løpet av perioden 1996 - 98 er forskjellen mellom assisterende styrere og nærmeste overordnet økt vesentlig. Assisterende styrer inngår i institusjonens lederteam og er tillagt arbeidsoppgaver som er sammenlignbare med andre mellomlederfunksjoner i Oslo kommune, bl.a. assisterende oversykepleier.

3. Avdelingsledere

Avdelingsledere ved psykiatrinstitusjoner og boliger for psykisk utviklingshemmede kreves oppjustert med 2 lønnstrinn og innplasseres i lønnsramme 66003. Det hevdes at de aktuelle stillinger er sammenlignbare med avdelingssykepleiere.

4. Sosionomstillinger ved sykehusene og kliniske sosionomer i barne- og ungdomspsykiatrien

Det gjøres bl.a. gjeldende at sosionomer med formalisert godkjent videreutdanning bør lønnes på lik linje med spesialsykepleier i somatikken og psykiatrien under forutsetning av at formell godkjenning er gitt av Utdanningsdepartementet og FOs kompetanseråd.

Flertallet er etter en totalvurdering kommet til at ingen av kravene fra FO bør tas til følge og skal helt kort peke på følgende: sammenligning mellom ulike grupper og utdanning vil alltid bli nokså skjønsmessig. Videre skal også lønn bevirke at arbeidstakere allokteres til der det er behov for disse.

Sammenligning mellom tariffområder kan også bli problematisk. Samtidig ligger det implisitt i systemet med flere tariffområder at det vil kunne oppstå ulikheter. Dette vil imidlertid kunne svinge fra tariffperiode til tariffperiode. Ved årets tariffoppgjør har FO for sitt område oppnådd et godt oppgjør – 1,8 pro rata.

Det er videre grunn til å fremholde at ved årets tariffoppgjør er det avsatt meget store beløp til de lokale forhandlinger (0,85% av lønnsmassen, hvilket utgjør 116 millioner kr). De lokale parter har bedre forutsetninger for å gå inn i de nærmere enkeltheter og foreta sammenligninger mellom de ulike stillinger og eventuelt rette opp skjevheter.

Medlemmet Stokkedalen vil anføre:

FOs krav til Rikslønnsnemnda omfatter totalt en økning på 0,05 prosent av lønnsveksten i Oslo. For dette medlemmets del er det vanskelig å se at en innfrielse av disse kravene vil svekke norsk konkurransevne, eller sette det inntektspolitiske samarbeidet i fare.

FOs hovedargumentasjon har vært lik verdsetting av sosionomer, barnevernpedagoger og vernepleiere sammenlignet med andre grupper med likeverdig utdanning og ansvars- og arbeidsområder. Lønnslikhet for likeverdige utdanninger har vært hovedprinsippet mellom utdanningsgrupper i offentlig sektor fram til dette tariffoppgjøret.

Når FO i sin argumentasjon har sammenlignet sine medlemsgrupper i hovedsak med sykepleiere, er dette bl.a. med utgangspunkt i disse yrkesgruppers likeverdige lengde på grunnutdanning, samt likeverdige tilbud om etter- og videreutdanning. Oslo kommune har også tidligere sagt seg enige i dette prinsippet, bl.a. i rapport om sosionomtjenesten ved Ullevål sykehus.

Rikslønnsnemndas mindretall konstaterer at flertallet med denne kjennelsen aksepterer at prinsippet om lik avlønning for likeverdig kompetanse brytes, både i forhold til begynnerlønn og de øvrige stillingsgrupper FOs krav omfatter.

Dette medlem deler flertallets syn i at ulike tariffavtaler ofte vil ha ulike lønns- og avtalebestemmelser. Dette var også forholdet før dette tariffoppgjøret mellom KS-området og Oslo kommune.

Tradisjonelt har tariffområdet Oslo kommune hatt en høyere begynnerlønn for de fleste grupper, også FOs, enn KS-området. Dette for å ivareta de høyere bo- og leveutgifter i Oslo, samt Oslos særegne rekrutteringsbehov for kompetent arbeidskraft. Dette medlem vil uttrykke bekymring for rekrutteringen av og bibehold av den nødvendige kompetanse innenfor kompliserte arbeidsområder som psykisk helsevern, barnevern og sosialomsorg i Oslo kommune, når minsteavlønningen for denne kompetansen er høyere i kommunal/fylkeskommunal sektor for øvrig.

For øvrig konstateres det at assisterende styrere ved denne kjennelsen lønnsmessig blir tatt igjen av underordnede. Dette bryter med det grunnleggende prinsippet om at ledere skal tjene mer enn de de er satt til å lede.

4.2.2 Virkningstidspunkt og etterbetaling

Det ligger implisitt i FOs påstand at denne arbeidstakerorganisasjonen skal ha samme virkningstidspunkt for sin tariffavtale som det som fremkommer av Riksmeklingsmannens møtebok av 28. mai 2000, nemlig fra 1. mai s.å. Dette fremgår av FOs prosesskriv til Rikslønnsnemnda side 15, hvor det under pkt 4.0. heter: "*Prinsipalt krever FO de samme virkningstidspunkter som fremkommer av Riksmeklingsmannens møtebok.*"

Også for dette punkts vedkommende har Rikslønnsnemnda delt seg i det samme flertall og mindretall som nevnt ovenfor under pkt 4.2.1. Flertallet voterer for at Oslo kommunes påstand også tas til følge her, i det flertallet finner - etter fast praksis i Rikslønnsnemnda - at virkningstidspunktet for tilbakebetaling settes til tidspunktet for gjenopptakelse av arbeidet. I foreliggende sak vil det si 1. juli 2000. Flertallet bemerker for øvrig at kommunen har nedlagt felles påstand for virkningstidspunktet for selve tariffavtalen samt tidspunktet for tilbakebetaling. Det er siste spørsmål som er knyttet til gjenopptakelse av arbeidet, mens avsigelsen av kjennelsen ofte påstås som virkningstidspunkt for tariffavtalen. Flertallet er her bundet av partenes påstand, jf. prinsippet i tvistemålsloven § 85.

Medlemmet Stokkedalen stemmer for FOs påstand.

Etter dette blir kjennelse å avsi i samsvar med flertallets oppfatning, hvilket medfører at Oslo kommunes påstand blir å ta til følge.

Medlemmet Balstad vil fremholde at FOs krav tilsynelatende fremtrer som velbegrunnede og at man her står overfor arbeidstakere som i sin arbeidssituasjon er beskjeftiget med svake grupper. FOs medlemmer representerer således ikke samme "pressgruppe" overfor arbeidsgiver som enkelte andre arbeidstakergrupper. Det springende punkt for Rikslønnsnemnda vil bl.a. være om FOs medlemmers beskjeftigelse generelt er sammenlignbar med den yrkesgruppe som de har trukket frem under prosedyren. Når det gjelder nivået på de enkelte krav, ønsker dette medlem ikke å gå nærmere inn på dette. Dette medlem har merket seg de anførsler som Rikslønnsnemndas flertall har gjort i forhold til de lokale forhandlinger som skal gjennomføres, og antar at den problematikk FO i sin prosedyre har påvist for sine grupper ivaretas gjennom disse. Medlemmet Stokland slutter seg til flertallets begrunnelse og konklusjon.

III SLUTNING

Riksmeklingsmannens forslag slik det fremgår av vedlegg til Riksmeklingsmannens møtebok av 28.mai 2000 gjøres gjeldende som tariffavtale mellom Oslo kommune og Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO) for perioden 01.07.2000- 30.04.2002.

Stein Husby

Steinar Strøm

Anne-Britt Evensen Norum

Sissel Ann Stokkedalen

Steinar Biløygard

Ikke stemmeberettigede medlemmer:

Kirsti Stokland

Jan Balstad

